

Càtedra Ramon Llull

Memòria acadèmica 2023-24

La Càtedra Ramon Llull és un organisme que té per finalitat la promoció, la divulgació i la investigació relacionades amb la figura de Ramon Llull, des de tots els àmbits universitaris. Per dur a terme aquesta tasca es proposaren diversos objectius i el mes d'abril de 2003 se signà un conveni entre la Universitat de les Illes Balears i la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear. Dia 23 de maig de 2019 se signà el conveni de col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i l'Institut d'Estudis Baleàrics per a la col·laboració en la difusió i investigació de temes lul·lians en el marc de la Càtedra Ramon Llull, cosa que suposa poder continuar amb les tasques que durant el període sense conveni (2016-2019) havien quedat aturades. Enguany (2023), un nou conveni entre la Càtedra Ramon Llull i l'Institut d'Estudis Baleàrics revalida el compromís de totes dues institucions per a permetre i fomentar les tasques de la Càtedra durant els cursos 2023-2024, 2024-2025, 2025-2026 i 2026-2027.

Principals activitats 2023-2024

Activitats de difusió i divulgació

Presentació de novetats editorials lul·lianes

Dia 25 de juny de 2024, la Càtedra Ramon Llull va organitzar juntament amb el Vicerectorat de Projecció Cultural i Universitat Oberta i el Servei d'Activitats Culturals, amb la col·laboració del Consell de Mallorca i Ca n'Alcover, i en el marc del «Solstici Lul·lià» de l'Estiu cultural de la UIB, un acte de presentació de les novetats editorials lul·lianes a Ca n'Alcover (Palma). L'acte va comptar amb un col·loqui, moderat per Albert Soler, intítulat «L'aventura d'editar les obres catalanes i llatines de Ramon Llull: NEORL XX i ROL XL», i en què participaren els lul·listes Fernando Domínguez, Jordi Gayà i Joan Carles Simó, editors dels darrers volums de totes dues col·leccions. L'acte també comptà amb una lectura contemplativa de *l'Arbre de Filosofia d'Amor* a càrrec d'Arnau Vives-Piñas. En el mateix marc del «Solstici Lul·lià» el Vicerectorat de Projecció Cultural i Universitat Oberta i el Servei d'Activitats Culturals va organitzar el seminari «Llull, entre el Sufisme i la Càbala», impartit per Manuel Forcano els dies 27 i 28 de juny de 2024.

Activitats de caràcter científic

Estudi i edició del *Llibre de consolació d'ermità* de Ramon Llull

Una de les tasques principals actuals de la càtedra és l'estudi d'aquesta obra. Té com a objectiu principal proporcionar-ne una edició crítica que tingui en compte tots els testimonis existents (tant catalans com llatins).

Actualment l'edició completa d'aquesta obra és l'edició de Margot Sponer del 1935, publicada a *Estudis Franciscans*, d'accés difícil i desfasada en tècnica i recursos. Així, s'ha procedit a la transcripció dels 11 testimonis manuscrits catalans per a la recensió. Els resultats esperats d'aquesta investigació permetran oferir una versió del text el més propera possible a l'original de l'autor, fixar la relació entre els diferents testimonis, establir la relació amb la versió llatina i realitzar-ne un estudi que contextualitzi l'obra dins el corpus de Lull i en descrigui les principals característiques.

A més d'això, se'n derivaran altres investigacions, com l'estudi sobre la filiació de l'obra amb altres obres de l'època de Messina, la recerca sobre el llegat de la traducció llatina de l'obra, la recerca sobre la tipologia de l'obra (públic al qual s'adreça, característiques estilístiques, llenguatge, casos contemporanis, precedents, etc.) i la recerca lingüística.

Actualment, el procés de recopilació i anàlisi de la informació per a l'edició crítica del text català ja s'ha completat. S'han transcrit i revisat tots els testimonis manuscrits catalans. A partir d'aquí, s'està elaborant l'estudi introductor de l'edició, que s'ocupa d'examinar les diferents versions i de contextualitzar l'obra en el context històric i literari.

Publicacions de caràcter científic i participacions en congressos o seminaris

Vives-Piñas, Arnau (2024). «Orígens i definició de la metàfora lul·liana de l'amic i l'amat», *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, 74, 15-38. doi.org/10.7203/Caplletra.76.28206

Vives-Piñas, Arnau (en premsa). «The Art of Contemplation of Ramon Llull through the Metaphor of the Lover and the Beloved», *Journal of Medieval Religious Cultures*, Volume 51 Issue 1.

Vives-Piñas, Arnau (25/04/2024). "Who was Ramon Llull?" [conferència], Sant Jordi USA 2024 (min. 2:04:30 <<https://www.youtube.com/watch?v=ISiCmWPC11c>>).

Ripoll, Maribel (12/04/2024). «"Cada inquisidor crea el seu heretge" o com Nicolau Eimeric va distorsionar Ramon Llull» [comunicació]. *XI Seminari d'Estudis Medievals: «La veritat fa via plana y lo mentir la fa malsana». Falsificacions, alteracions i invencions a (i sobre) l'edat mitjana*. Universitat de les Illes Balears, Grup d'Estudis Medievals (GRESMED).

Actualització del fons bibliogràfic

La Càtedra Ramon Llull disposa i gestiona d'un rellevant fons bibliogràfic lul·lià, que és integrat per les publicacions més rellevants d'àmbit lul·lià i de l'Arxiu de la Càtedra Ramon Llull, estructurat en tres blocs: a) articles extrets de revistes i publicacions diverses, b) articles procedents de fonts bibliogràfiques digitals i c) articles i materials

bibliogràfics provinents de donacions personals (Fons Anthony Bonner, Fons Damià Pons, Fons J. N. Hillgarth i “Altres donacions”).

A més a més, la Càtedra compta amb còpies digitals, microfilms i fotocòpies de manuscrits, així com també amb còpia dels enregistraments de conferències i altres esdeveniments, que estan a l’abast de la comunitat investigadora.

Anualment, a la Càtedra es manté actualitzat aquest fons amb la incorporació de nous materials rellevants. Enguany, s’hi han incorporat entre els títols més rellevants:

- Broch, À. i Badia, L. (dirs.) (2015). *Història de la Literatura Catalana. Vol. III: Literatura medieval (III). Segle XV*. Enciclopèdia Catalana, Editorial Barcino, Ajuntament de Barcelona
- Llull, R. (2012). *Hores de Nostra Dona. Desconhort de Nostra Dona*. NEORL. Publicacions de l’Abadia de Montserrat
- Llull, R. (2021). *Art demostrativa. Regles introductòries a la pràctica de l’Art demostrativa*. NEORL. Publicacions de l’Abadia de Montserrat.
- Llull, R. (2022). *Art de fer e solre qüestions*. Vol. I. Distincions, I, II. NEORL. Publicacions de l’Abadia de Montserrat.
- Llull, R. (2023). *Art de fer e solre qüestions*. Vol. II. Distinció III. NEORL. Publicacions de l’Abadia de Montserrat.

Creació d’una nova pàgina web institucional

El web de la Càtedra Ramon Llull formava part del sistema de webs de la UIB i es gestionava amb l’aplicació pròpia de la UIB. Enguany s’ha duit a terme una migració a Wordpress. Per això, s’ha habilitat un nou espai institucional per a fer-ne la migració i s’han adaptat els continguts del web antic per a encabir-los en el nou format, més dinàmic i de fàcil manteniment.

Enllaços a la pàgina web

- catedraramonllull.uib.cat